

Міністерство освіти і науки України

Навчальна програма

**«Технології. 7 клас»
для закладів загальної середньої освіти**

(авторка Мачача Тетяна)

Навчальна програма розроблена до
модельної навчальної програми «Технології. 7–9 класи»
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
(авторка Мачача Тетяна)

2024 рік

Пояснювальна записка

Навчальна програма предмета «Технології» для учнів 7 класів цілісно реалізовує вимоги технологічної освітньої галузі предметного циклу чинного Державного стандарту базової середньої освіти (далі — Державний стандарт) [1], розроблена до модельної навчальної програми (далі — МНП) «Технології. 7–9 класи» авторки Тетяни Мачачі [4]

Навчальний предмет «Технології» для учнів 7 класу *призначений* для реалізації творчого потенціалу учнів у проєктно-технологічній діяльності; розвитку 11-ти ключових компетентностей й 11-ти наскрізних для них умінь з Державного стандарту, які відображені в 4-ьох обов'язкових результатах навчання технологічної освітньої галузі; формування цілісного уявлення про розвиток техногенної сфери цивілізації, сучасну виробничу культуру; сприяння свідомому професійному самовизначенню учнями базової середньої освіти.

Керуючись вимогами Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (далі — ТОП) [6], навчальна програма розроблена відповідно до мінімальної кількості навчальних годин – **1 навчальної години на тиждень**. Відповідно до ТОП заклад освіти може збільшити кількість годин на вивчення предмета «Технології» до максимальної кількості годин – **2 навчальні години на тиждень** у 7 класі за рахунок навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Метою навчального предмета «Технології» у 7 класі є розвиток талантів і здібностей учнів, дизайнерського й технічного мислення, готовності до культурного й національного самовираження, професійного самовизначення, здатності до раціонального використання техніки й технологій для задоволення власних потреб та потреб оточуючих створеними освітніми продуктами.

Досягнення мети передбачає виконання таких **завдань**:

- забезпечення наступності змісту базової технологічної освіти між адаптаційним і предметним циклами;
- реалізація навчальних проєктів за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності в партнерській взаємодії;
- встановлення національної ідентичності, шанобливого ставлення до виробничої культури українського народу та сучасної виробничої культури цивілізованих країн світу;
- формування готовності й здатності до підприємливості, застосування основ етностилію в різних видах дизайну;
- вироблення навичок раціонального застосування технологій обробки матеріалів, оцінюючи їх вплив на людину, суспільство та навколишнє середовище;
- створення умов для творчої самореалізації учнів, усвідомленого вибору професійної діяльності, спорідненої їхнім природним здібностям та потребам.

Характеристика модельної навчальної програми

Навчальна програма забезпечує наступність у вивченні предмета «Технології» між адаптаційним і предметним циклами базової середньої освіти,

її зміст вибудовано за логікою історії розвитку виробничої культури: від оволодіння учнями різними видами декоративно-ужиткового мистецтва та іншими видами виробничої діяльності в 5–6 класах до оволодіння сучасними видами дизайну в 7–9 класах [3; 4]. Під час створення освітніх продуктів учні опираються на традиції декоративно-ужиткового мистецтва, відкривають для себе традиційну й сучасну виробничу культуру та збагачують її власними здобутками.

На рівні адаптаційного циклу базової середньої освіти учні спочатку оволодівали технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, різними видами технічної й побутової діяльності в процесі створення виробів, а вже після цього, під керівництвом учителя, виконували навчальні проекти. В учнів 7-их класів уже сформовані відповідні психофізіологічні властивості, необхідний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей для виконання навчальних проектів з достатнім ступенем самостійності. Тому на рівні предметного циклу базової середньої освіти учні вже в межах першого розділу програми виконують проекти за алгоритмом, який відповідно до вимог Державного стандарту має три складові: проектування, технології реалізації спроектованого продукту, рефлексії (самоаналізу та самооцінювання), а також за логікою оволодіння основами дизайну.

Модулі програми визначені на основі видів дизайну, що охоплюють різні сфери професійної діяльності людини. Це дає змогу учням спробувати себе в різних видах діяльності, усвідомлено обирати напрям профільного навчання та професійного шляху.

Навчальна програма розроблена на основі моделі структурування змісту МНП «Технології. 7–9 класи».

МОДЕЛЬ СТРУКТУРУВАННЯ ЗМІСТУ МНП «ТЕХНОЛОГІЇ. 7–9 КЛАСИ»

О Д И Н Н А В Ч А Л Ь Н И Й Р І К	Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт	
	Модулі на вибір у 7–9 класах	
	I. Етнодизайн	II. Графічний дизайн
	III. Промисловий дизайн	IV. Дизайн костюма
	Тема 1.1. Як сформулювати проектний задум.	
	Тема 1.2. Як змодельовати образ майбутнього освітнього продукту.	
	Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт.	
	Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт.	
	Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проекту.	
	Розділ 2. Дизайн у побуті	
Модулі і теми на вибір у 7–9 класах		
I. Ландшафтний дизайн	II. Дизайн середовища	
III. Дизайн народного побуту	IV. Дизайн родинного побуту	
Тема 2.1. Як використовувати побутову техніку без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.		
Тема 2.2. Які принципи проектування предметного середовища.		
Тема 2.3. Які особливості створення власного стилю.		
Тема 2.4. Як проектувати професійну кар'єру.		

Модель відображає **вісім модулів** МНП, що розподілені за **двома розділами**:

Розділ І. «Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт».

Розділ ІІ. «Дизайн у побуті».

Навчальні теми розділів програми відображають вимоги до чотирьох груп обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту, які учні досягають під час створення освітніх продуктів у межах обраних для вивчення модулів, тобто видів дизайну.

Послідовність вивчення модулів у 7–8–9 класах та кількість навчальних годин на їх вивчення учитель визначає на власний розсуд, враховуючи потреби і можливості учнів та закладу освіти.

Зміст кожного модуля програми реалізовується за навчальними темами розділу, до якого він належить. Навчальні теми цілісно відображають вимоги Державного стандарту. Зміст і порядок вивчення навчальних тем учитель конкретизує, відповідно до специфіки вибраного модуля та особливостей технології виготовлення обраних об'єктів проектно-технологічної діяльності.

Зважаючи на те, що навчальна програма розрахована на мінімальну кількість годин, тобто – на 1 навчальну годину на тиждень, учитель може розподіляти чотири навчальні теми другого розділу між модулями впродовж 7–8–9 класах навчальних років.

Системність формування базових понять технологічної освіти забезпечується завдяки повторному вивченню навчальних тем першого розділу програми під час вивчення модулів у 7 класі та в кожному наступному навчальному році, поступово поглиблюючи та розширюючи їх зміст. Це дає змогу перерозподіляти навчальний матеріал кожної теми між вибраними для вивчення модулями в 7–8–9 класах для поглибленого його вивчення.

Учителю треба враховувати, що в кожному наступному навчальному році деякі модулі можуть вибиратися повторно, але так, щоб упродовж 7–8–9 класів були вивчені всі модулі програми. Також учитель у разі потреби може об'єднувати модулі програми, наприклад, «Графічний дизайн» і «Промисловий дизайн» тощо.

За умов однієї навчальної години на тиждень в 7 класі рекомендовано вивчати три-чотири модулі програми. Для вивчення кожного модуля доцільно виділяти 8–10 навчальних годин. Якщо на створення освітніх продуктів потребується більша кількість навчальних годин, відповідно і кількість модулів для вивчення за один навчальний рік може зменшуватися до двох модулів – по одному в кожному розділі.

Вибір кількості модулів в одному навчальному році залежить від:

- ✓ кількості навчальних годин, виділених закладом освіти на реалізацію предмета «Технології»;
- ✓ матеріально-технічних можливостей закладу освіти;
- ✓ рівня освітнього досвіду учнів;
- ✓ рівня складності вибраних об'єктів проектно-технологічної діяльності;
- ✓ формату навчання (очний, дистанційний, змішаний) тощо.

У межах кожного модуля передбачається обов'язкове створення соціально і особистісно значущих освітніх продуктів. Під час реалізації першого розділу

учні обов'язково виконують **проекти**. Під час реалізації другого розділу – це можуть бути не лише проекти, але і **вироби** або **послуги**.

Результатами навчальних проєктів, зокрема і STEM, STEAM-проєктів повинні бути не лише здобуті нові знання, але й матеріалізовані освітні продукти. Навчальні проєкти можуть бути індивідуальними, парними, груповими, колективними, мають бути пов'язані з реальним життям, спрямовані на добродійність, задоволення особистих потреб, потреб оточуючих, соціально незахищених людей, шкільної й місцевої громади тощо.

Під час змішаного й дистанційного навчання програма гнучко адаптується до тих умов навчання, в яких перебуває кожен учень, завдяки широкій варіативності навчальної програми, зокрема необмеженому вибору об'єктів проєктно-технологічної діяльності та технологій для їх створення у межах кожного модуля. Також учитель пропонує учням на вибір проєктно-технологічні завдання різного типу і рівня складності.

Під час навчання за навчальною програмою рекомендовано:

- застосовувати інтерактивні форми та методи навчання;
- організовувати учнів відвідувати музеї, виставки, STEM-центри, брати участь у тематичних екскурсіях;
- залучати до освітнього процесу батьків, фахівців у галузі дизайну та технологій, народних майстрів, бізнесменів тощо;
- проводити майстер-класи, ярмарки, виставки, зокрема віртуальні, тощо;
- використовувати цифрові засоби навчання (комп'ютер, проєктор, документ-камеру, інтерактивну дошку/панель, цифровий фотоапарат, графічний планшет, 3D-ручку, 3D-принтер тощо) та відповідне програмне забезпечення;
- робити акцент на правильній організації робочого місця, виконанні правил внутрішнього розпорядку, дотриманні правил безпеки праці та вимог санітарних норм.

Керуючись навчальною програмою, учитель розробляє **календарно-тематичний план** у зручній для роботи формі. Плани повинні бути гнучкими – передбачати можливі зміни у форматах навчання, термінах вивчення модулів та особливостях створення освітніх продуктів.

Для розроблення календарно-тематичного плану за навчальною програмою учителю необхідно вивчити зміст Пояснювальної записки та використовувати таблиці:

- ✓ «Модель структурування змісту програми «Технології. 7–9 класи»»;
- ✓ «Орієнтовний перелік технологій й об'єктів проєктно-технологічної діяльності за видами дизайну»;
- ✓ «Основна частина навчального предмета «Технології. 7–9 класи»».

Під час розроблення календарно-тематичного плану вчителю необхідно:

- *вибрати модулі для вивчення у межах 1-го і 2-го розділу програми;*
- *уточнити кількість навчальних годин для вивчення кожної навчальної теми та порядок їх вивчення з урахуванням ступеню складності вибраних об'єктів проєктно-технологічної діяльності;*

– доповнити тематику практичних / творчих робіт.

Навчальна програма пропонує орієнтовний тематичний план організації процесу навчання у 7 класі. Кожен учитель буде мати власний – неповторний тематичний план, зважаючи на свободу вибору модулів програми, об'єктів проектно-технологічної діяльності та технологій для їх виготовлення.

**Орієнтовний тематичний план «Технології. 7 клас»
за модельною навчальною програмою Мачачі Тетяни
(1 навчальна година на тиждень)**

*Можуть бути й інші варіанти вивчення модулів, наприклад:
2 модулі в межах 1-го розділу та 2 модулі в межах 2-го розділу тощо*

№ з/п	Тема занять	Орієнтовна к-сть н. г.*		Дата
1	Вступне заняття. Який він – світ дизайну	2		
Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт		20 (всього)		
Модуль I. Етнодизайн**		10	10	
Модуль II. Графічний дизайн				
2.	Тема 1.1. Як сформувати проєктний задум.			
3.	Тема 1.2. Як змодельовати образ майбутнього освітнього продукту.			
4.	Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт.			
5.	Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт.			
6.	Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проєкту.			
Розділ 2. Дизайн у побуті***				
Модуль I. Ландшафтний дизайн		10		
7.	Тема 2.1. Як використовувати побутову техніку без заподіяння шкоди навколишньому середовищу 2.1.1. З історії розвитку побутової техніки. Види побутової техніки. Класифікація побутової техніки за цільовим призначенням 2.1.2. Технічні характеристики сучасної побутової техніки. Ощадне використання енергоресурсів під час роботи з побутовою технікою 2.1.3. Ручні-, електроінструменти і програмне забезпечення ландшафтного дизайну 2.1.3. Ручні-, електроінструменти і програмне забезпечення ландшафтного дизайну			
<i>Резервний час****</i>		3		
Усього навчальних годин на навчальний рік		35		
<p>* Кількість модулів, навчальних годин на їх вивчення та на вивчення кожної теми розділу вчитель визначає самостійно</p> <p>** Порядковий номер вибраного для вивчення модуля повинен відповідати номеру модуля, зазначеного в МНП</p> <p>*** Програма дає змогу розподіляти чотири навчальні теми другого розділу між трьома навчальними роками – 7, 8 і 9 класами. Порядок вивчення модулів і навчальних тем 2-го розділу визначає вчитель. У поданому прикладі Тематичного плану в 7 класі учні вивчатимуть тему 2.1. інші 3 теми 2-го розділу учні вивчатимуть у 7 і 8 класах.</p> <p>**** Резервний час доцільно використати для підсумкового оцінювання</p>				

Якщо заклад освіти виділить на вивчення предмета «Технології» в 7 класі 2 навчальні години, то може бути ще більше варіантів вивчення модулів:

2 модулі в межах 1-го розділу та 2 модулі в межах 2-го розділу;

3 модулі в межах 1-го розділу та 2 модулі в межах 2-го розділу.

Орієнтовний перелік технологій й об'єктів проектно-технологічної діяльності за видами дизайну

Розділ 1. Дизайн і технології як засіб втілення задуму в готовий продукт			
Модулі	Технології	Матеріали	Орієнтовні об'єкти праці
I. Етнодизайн (проектування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - гончарства - металообробки - деревообробки - різьблення - інкрустації - випалювання - плетіння - бісероплетіння - ткацтва - шиття - аплікації - вишивання - в'язання гачком, спицями - вибійки - витинанки - розпису - писанкарства - народної іграшки тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - глина - тонколистий метал - дріт - деревина - природні матеріали - кукурудзяне листя - лоза, соломка - бісер - пряжа - шпагат - текстиль - фурнітура - блискітки - віск - папір - яйця - фарби - використані речі тощо 	<p>Декоративні тарелі, скриньки, кухонне начиння (ложки, роздільні дошки, лопатки, підставки під гаряче, для пасхальних яєць тощо), полички, рамки для світлин, дзеркал, свічники, кошики, обереги, булави, бартки (маленькі сокирки), прикраси (кулони, сережки, брошки, намиста, браслети тощо), віночки, витинанки, писанки, Різдвяні зірки, дідухи, павуки, вертеп, янголята, підкови декоративні, народні іграшки, статуетки, музичні інструменти (свищики, тріскачки, сопілки, тощо), статуетки, рушнички, серветки, килимки, панно, хустинки, торбинки, чохла, обкладинки, краватки тощо</p>
II. Графічний дизайн (проектування і виготовлення площинних об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - 3D технології - цифрові - друкування - склеювання - випалювання - випилювання - ліплення - вишивання - валяння - витинання - вибійки - ниткографіки - скрапбукінгу тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - цупкий папір - картон - деревинні листові матеріали - тонколистий метал - текстиль - пряжа - цифрові засоби - графічні редактори - програмні забезпечення тощо 	<p>Листівки, плакати, фотоальбоми, артбуки, лепбуки, закладки для книжок, газети, буклети, марки, флаєри, колажі, рекламні щити, фірмові логотипи, упаковки, веб-сайти (макети, навігації, піктограми, шрифти тощо), банери, фрески тощо</p>
III. Промисловий дизайн (проектування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - 3D технології - робототехніки - металообробки - деревообробки - випалювання (пірографія) - ажурного випилювання - різьблення - гравірування 	<ul style="list-style-type: none"> - конструктори - тонколистий метал - дріт - сортовий прокат - текстиль - пряжа - солоне тісто - полімерна глина - деревинні матеріали 	<p>Автономні роботи, транспортні засоби, знаряддя праці, совок для грубки, коробки (для цвяхів, гвинтів, заклепок), світильники, тактичні аптечки, вішаки, скульптури, свічники, свічки, іграшки (статичні, динамічні, розвивальні тощо), пазли, іграшкові меблі, ляльки, брелки, новорічні прикраси,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - контурного вирізування - мозаїки - тістопластики - ліплення - ткацтва - шиття - аплікації - вишивання - в'язання - плетіння - макраме - ниткографії - миловаріння - апсайклінг <p>тощо</p>	<ul style="list-style-type: none"> - лоза - солома - віск - пряжа - нитки, мотузок, <p>шпагат</p> <ul style="list-style-type: none"> - папір - фоаміран - шкіра - пластик - композиційні матеріали - використані речі <p>тощо</p>	<p>сувеніри, підставки для гаджета, канцелярського приладдя, спецій, гарячого посуду тощо, чохли для одягу, пуфів тощо, рамки для світлин, ключниці, кашпо, скриньки, кухонне приладдя, серветниці, розноси, вази (для квітів, фруктів, солодоців тощо), декоративні квіти, торбинки (для подарунків, парфумів, запашних трав, дрібничок тощо), пенали, обкладинки, екторбинки, наволочки, подушки (інтер'єрі, для мандрівника тощо), рушники, органайзери, тримачі для візитівок/світлин, кашпо, кошики, маски (декоративні, захисні, для сну тощо), сітки тощо</p>
<p>IV. Дизайн костюма (проектування і виготовлення площинних й об'ємних об'єктів праці)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - тканиня - шиття - аплікації - в'язання спицями, гачком - плетіння - куміхімо - ліплення - печворку - валяння тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - пряжа, нитки, <p>шпагат</p> <ul style="list-style-type: none"> - ткані матеріали - неткані матеріали - деревинні матеріали - шкіра - фурнітура - фоаміран - тонколистий метал - дріт тощо 	<p>Предмети одягу: спідниці, сукні, фартушки, топи, шалики, краватки, рукавички, шкарпетки, маскарадні костюми, маски тощо. Аksesуари й прикраси: косметички, клачі, чохли, пов'язки для волосся, браслети, кольє, кулони, намиста, брошки, сережки, підвіски, медальйони тощо</p>
<p>Розділ 2. Дизайн побуту</p>			
<p>I. Ландшафтний дизайн (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - гармонізації навколишнього середовища - деревообробки - металообробки - ліплення - плетіння - в'язання - розпису - апсайклінгу <p>тощо</p>	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - програмне забезпечення - макетні матеріали - деревина - листовий метал, дріт - мішкковина - пластик - гума - використані речі <p>тощо</p>	<p>Проектування парків, скверів, двориків, клумб, альпійських гірок, зон відпочинку, дитячих і спортивних майданчиків, предметів для ландшафту: годівничок, лавок, столиків, гойдалок, спортивного інвентаря, скульптурок тощо</p>
<p>II. Дизайн середовища (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - деревообробки - різьблення - металообробки - тиснення - ткацтва - шиття 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - програмне забезпечення - макетні матеріали - деревина - листовий метал 	<p>Речі для інтер'єру – меблі, картини, панно, серветки, килимки, люстри, світильники, корпуси годинників, підставки під вазони, кашпо, скульптурки,</p>

просторових об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - вишивання - аплікація - ліплення - плетіння - розпису - апсайклінгу тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - дріт - текстиль - пластик - гума - фарби - використані речі тощо 	декоративні прикраси, бізборди (настінні ігри) тощо <i>Фрагменти екстер'єру</i> , зокрема фасади споруд: шкіль, дитячих садочків, житлових будинків, виробничих і громадських забудов тощо
III. Дизайн традиційного народного побуту (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові - гармонізації українського побуту - різних видів декоративно-ужиткового мистецтва - традиційного харчування українців - вирощування і догляд рослин, городини, садів тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - екологічні конструкційні матеріали традиційних технологій декоративно-ужиткового мистецтва - продукти харчування - посуд - посадкові матеріали - реманент тощо 	Інтер'єр й екстер'єр житлових приміщень в етностилі, вироби народного побуту, обереги, сувеніри, вітальні листівки на свята народного календаря, проектування народних свят, сервірування українського столу, страви української кухні, вирощування рослин, городини, догляд за присадибними ділянками, заготівля продуктів тощо
IV. Дизайн родинного побуту (створення площинних, об'ємних і просторових об'єктів праці)	<ul style="list-style-type: none"> - проектування професійного майбутнього, власного стилю в одязі, житлі, побуті - енергозбереження - здорового харчування - зберігання харчових продуктів - сервірування столу - прибирання житла - сортування сміття - апсайклінг - рослинництва тощо 	<ul style="list-style-type: none"> - цифрові засоби - конструкційні матеріали сучасних і традиційних технологій декоративно-ужиткового мистецтва - посуд - продукти харчування - посадковий матеріал тощо 	Стилі інтер'єру й екстер'єру родинного житла, предмети родинного побуту, вітальні листівки, сувеніри, запрошення на свята, подарунки, скрапбукінги, дизайн святкових подій, декор, проектування родинного свята, сервірування буденного й святкового столу, дизайн серветок, карвінг овочів і фруктів, мистецтво приготування і подавання напоїв, різних страв, вирощування кімнатних рослин, рослин на присадибній ділянці тощо

Основна частина навчальної програми «Технології. 7 клас»

Основна частина навчальної програми розроблена відповідно до орієнтовного Тематичного плану, подана в таблиці, яка має 4 стовпці.

У першому стовпці визначено кількість навчальних годин на вивчення кожної теми програми.

У другому стовпці прописані очікувані результати навчання, які позначені індексами. Вони цілісно охоплюють усі результати навчання технологічної освітньої галузі та орієнтири для їх оцінювання з Державного стандарту та спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь [1].

У третьому й четвертому стовпцях програми відображена послідовність розгортання навчальних тем, підтем та відповідних видів навчальної діяльності, які реалізуються під час вивчення кожного модуля програми. Це дає змогу вчителю творчо організовувати процес навчання за кожним обраним модулем, спрямовуючи його на послідовне й обов'язкове досягнення очікуваних результатів навчання.

К-сть н.г.	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
2	Вступ. ЯКИЙ ВІН — СВІТ ДИЗАЙНУ І ТЕХНОЛОГІЙ		
	<p>Аналізує набутий досвід проєктно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними намірами [9 ТЕО 1.3.3-1]</p> <p>характеризує декоративно-ужиткове мистецтво та ремесла як основу розвитку дизайну [9 ТЕО 2.1.1-1]</p> <p>розрізняє автентичні твори, вироби в етностилі та вироби широкого вжитку [9 ТЕО 2.1.1-2]</p> <p>розпізнає етностиль у різних видах дизайну [одягу, середовища, графіки, промислового тощо] [9 ТЕО 2.1.1-4]</p> <p>визначає ознаки декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України [9 ТЕО 2.1.2-1]</p>	<p>Особистісний освітній досвід</p> <p>Історія розвитку виробничої культури – від ремесел, декоративно-ужиткового мистецтва до сучасних видів дизайну</p> <p>Характерні ознаки декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України</p> <p>Дизайн і етнодизайн</p> <p>Джерела інформації про ремесла і сучасні технології.</p> <p>Інтелектуальна власність</p> <p>Типи проєктів. Проєкт як засіб виявлення і подолання проблем.</p>	<p>Визначення індивідуального рівня сформованості проєктно-технологічної компетентності</p> <p>розроблення історичної довідки розвитку виробничої культури українців</p> <p>характеристика ознак декоративно-ужиткового мистецтва етнографічних регіонів України</p> <p>встановлення зв'язків декоративно-ужиткового мистецтва з етнодизайном та основними видами дизайну</p> <p>ідентифікування себе з культурою власного народу</p>

<p>долучається до громадських заходів, проєктів зі створення і популяризації творів декоративно-ужиткового мистецтва своєї громади [краю, країни] та мистецтва європейської культурної спадщини [9 ТЕО 2.1.2-2]</p> <p>ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його традицій, культурологічної інформації, технік декоративно-ужиткового мистецтва [9 ТЕО 2.1.3-2]</p>	<p>Інноваційність проєктів</p> <p>Види дизайну (модулі програми)</p>	<p>дослідження та порівняння ознак автентичних творів, виробів в етностилі та виробів широкого вжитку</p> <p>презентація етностилу в різних видах дизайну</p> <p>обґрунтування вибору модулів для їх вивчення, враховуючи потреби закладу освіти та власні інтереси</p> <p>вивчення можливостей участі в міжгалузевих, загальношкільних, міжшкільних, соціальних проєктах</p>
---	--	---

Розділ 1. ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ

Зміст навчальних тем 1-го розділу вчитель може перерозподіляти між модулями, вибраними для вивчення у 7 класі

Тут вчитель зазначає той модуль, який будуть вивчати його учні

Відповідно до тематичного плану програми: Модуль І. Етнодизайн

Орієнтовний перелік об'єктів проєктно-технологічної діяльності*:

Декоративні тарелі, скриньки, кухонне начиння (ложки, роздільні дошки, лопатки, підставки під гаряче, для пасхальних яєць тощо), полички, рамки для світлин, дзеркал, свічники, кошики, обереги, булави, бартки (маленькі сокирки), прикраси (кулони, сережки, брошки, намиста, браслети тощо), віночки, витинанки, писанки, Різдвяні зірки, дідухи, павуки, вертеп, янголята, підкови декоративні, народні іграшки, статуетки, музичні інструменти (свищики, тріскачки, сопілки, тощо), статуетки, рушнички, серветки, килимки, панно, хустинки, торбинки, чохла, обкладинки, краватки тощо.

** - Орієнтовні переліки об'єктів проєктно-технологічної діяльності, матеріалів і технологій їх оброблення розроблені до кожного модуля МНП.*

- Переліки необмежені, а тому вчитель й учні можуть вибирати об'єкти проєктно-технологічної діяльності поза його межами, відповідно до наявних проблемних ситуацій та потреб.

- Якщо учні виконуватимуть індивідуальні проєкти, то й об'єкти їхньої проєктно-технологічної діяльності будуть відповідно різними.

- Вибір об'єкта проєктно-технологічної діяльності значною мірою залежить від формату навчання – очного, дистанційного чи змішаного

1	Тема 1.1. Як сформулювати проєктний задум		
	<p>Вивчає традиційні та сучасні технології у сфері вибраного для вивчення виду дизайну [9 ТЕО 3.1.1-1]</p> <p>генерує та обґрунтовує творчу ідею або виявлену проблему та обирає об'єкт проєктування для її реалізації/розв'язання [9 ТЕО 1.1.1-1]</p> <p>обговорює наявні особистісно та соціально важливі проблеми для розв'язання їх під час виконання проєкту [9 ТЕО 1.1.1-2]</p> <p>аргументовано доводить важливість майбутнього проєкту відповідно до соціальних потреб і власних інтересів, прогнозує наслідки його виконання [9 ТЕО 1.1.1-3]</p> <p>відображає у формулюванні теми й мети власного або спільного проєкту виявлену проблему [9 ТЕО 1.1.2-1]</p> <p>визначає завдання проєкту самостійно або в партнерській взаємодії, проводить моніторинг можливих способів розв'язання завдань проєкту [9 ТЕО 1.1.2-2]</p> <p>прогнозує ймовірні труднощі у проєкті та обирає способи подолання їх [9 ТЕО 1.1.2-3]</p> <p>бере участь у розподілі обов'язків під час роботи над спільним проєктом</p> <p>визначає етапи проєкту та відповідну структуру портфоліо [9 ТЕО 1.1.2-4]</p> <p>обґрунтовано використовує цифрові пристрої на різних етапах проєктно-технологічної діяльності</p>	<p>Історія розвитку виду дизайну, вибраного для вивчення</p> <p>Інноваційні технології у сфері вибраного для вивчення виду дизайну</p> <p>Виявлення проблемної ситуації в межах обраного модуля</p> <p>Мінімаркетингові дослідження</p> <p>Вибір об'єкта проєктно-технологічної діяльності [проєкту]</p> <p>Тема й мета проєкту</p> <p>Історична довідка про об'єкт проєктно-технологічної діяльності</p> <p>Дизайн-специфікація</p> <p>Етапи проєкту.</p> <p>Проєктна документація.</p> <p>Портфоліо</p> <p>Цифрові засоби для виконання проєкту на різних його етапах</p>	<p>Дослідження і презентування історії розвитку та інноваційних технологій у сфері вибраного для вивчення виду дизайну</p> <p>презентування результатів відвідування музеїв, виставок, центрів народного мистецтва, STEM-центрів, майстер-класів, зокрема й віртуальних мінімаркетингові дослідження наявних проблемних ситуацій</p> <p>аналіз й обговорення результатів мінімаркетингових досліджень</p> <p>формулювання проблемної ситуації</p> <p>виявлення особистісно та соціально важливих потреб у створенні освітнього продукту</p> <p>визначення користувачів майбутнього освітнього продукту</p> <p>формулювання теми й мети проєкту</p> <p>створення Банку ідей</p> <p>вибір об'єкта проєктно-технологічної діяльності — майбутнього освітнього продукту</p> <p>прогнозування ймовірних труднощів у проєкті та вибір способів їх подолання</p> <p>розробка історичної довідки про об'єкт проєктно-технологічної діяльності з використанням достовірних джерел</p>

<p>[9 ТЕО 1.1.2-5] здійснює маркетингові дослідження з метою пошуку, відбору та оцінювання актуальної інформації для формування творчого задуму [проблеми] [9 ТЕО 1.1.3-1] збирає актуальну інформацію з різних джерел про об'єкт проектування, аналізує та упорядковує її [9 ТЕО 1.1.3-2] оцінює ризики і приймає рішення стосовно завдань проекту на основі результатів маркетингових досліджень [9 ТЕО 1.1.3-3] обговорює та рефлексує результати маркетингових досліджень через доступні форми презентації [9 ТЕО 1.1.3-4] виявляє підприємливість через вивчення потреб у виробках з використанням технік декоративно-ужиткового мистецтва [9 ТЕО 2.2.1-4]</p>		<p>розробка дизайн-специфікації – критеріїв майбутнього освітнього продукту визначення проектної документації за етапами проекту розподіл обов'язків у роботі над спільним проектом планування проектної документації для особистого портфоліо обговорення доцільності використання цифрових засобів у проектно-технологічній діяльності</p>
1	Тема 1.2. Як змоделювати образ майбутнього освітнього продукту	
<p>Формує власні судження на основі культурологічної інформації про декоративно-ужиткове мистецтво та обраний для вивчення вид дизайну з достовірних джерел інформації [9 ТЕО 2.1.1-3] застосовує методи проектування до запланованого об'єкта проектування, обговорюючи ідеї та конструктивно взаємодіючи з іншими особами [9 ТЕО 1.1.4-1] розробляє модель об'єкта проектування, аналізуючи різні стилі дизайну [9 ТЕО 1.1.4-2] здійснює художнє конструювання виробу,</p>	<p>Дизайн-аналіз виробів-аналогів Творчі методи моделювання образу майбутнього освітнього продукту Стилізація предметів Засоби художньої виразності композиції об'єкта проектування: елементи й принципи композиції Ритм, баланс, симетрія, асиметрія, акценти, пропорція, колорит Ознаки етностилію</p>	<p>Пошук виробів-аналогів та прототипу аналіз виробів-аналогів відповідно до визначених критеріїв у дизайн-специфікації продукування проектних ідей з використанням методів моделювання моделювання об'єкта проектування на основі принципів етнотилію та ознак етностилію у зручному форматі оцінювання розробленої моделі відповідно до визначених критеріїв мінімаркетингові дослідження для</p>

	<p>застосовуючи принципи та засоби дизайну [9 ТЕО 1.1.4-3] визначає можливості графічних редакторів для художнього конструювання виробу, за потреби застосовує їх [9 ТЕО 1.1.4-4] оцінює власні чи спільні результати художнього конструювання виробу за визначеними критеріями [9 ТЕО 1.1.4-5] застосовує інформацію з творів декоративного мистецтва для створення виробу [9 ТЕО 2.1.3-3] аргументовано використовує декоративні елементи під час художнього конструювання виробу, усвідомлено здійснює пошук нових варіантів [версій] стилізації виробу [9 ТЕО 2.1.3-4] стилізує виріб технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, техніками художнього оздоблення з урахуванням функційних і естетичних вимог до об'єкта проектування [9 ТЕО 2.2.1-3]</p>	<p>Українська орнаментальна культура Художній малюнок об'єкта проектування в етностилі</p>	<p>визначення художньої і технічної цінності моделі аналіз, обговорення і врахування доцільних зауважень та пропозицій експертів аргументоване відстоювання доцільності власних позицій прийняття відповідальних рішень в процесі моделювання об'єкта проектно-технологічної діяльності оформлення дизайнерської документації для особистого портфоліо</p>
2	Тема 1.3. Як сконструювати майбутній освітній продукт		
	<p>Розробляє план реалізації проекрованої моделі здійснює технічне конструювання об'єкта проектування від його компоновки до виконання креслень, ескізу тощо [9 ТЕО 1.1.5-1] аргументує вибір способу побудови зображення, кількість проекцій тощо [9 ТЕО 1.1.5-2] читає і пояснює або переказує власними словами графічні зображення [9 ТЕО 1.1.5-3]</p>	<p>План дій з реалізації проекрованої моделі майбутнього освітнього продукту Партнерська взаємодія в роботі над спільним проектом. Розподіл обов'язків Строки виконання спланованих робіт Розробка ескіза/кресленника/макета об'єкта проектування</p>	<p>Розробка плану дій у партнерській взаємодії розподіл обов'язків під час роботи над спільним проектом визначення строків виконання плану дій розробка ескіза/кресленника/макета з розмірними характеристиками деталей моделі освітнього продукту</p>

<p>читає графічні зображення і відтворює прочитане як алгоритм власних дій з виготовлення виробу і навпаки, за потреби вносить зміни під час виготовлення виробу до графічних зображень відповідно до внесених змін у роботі [9 ТЕО 1.1.5-4]</p> <p>обґрунтовує конструкцію об'єкта проектування через добір матеріалів, методи їх обробки, обрахунок витрат на виготовлення виробу тощо [9 ТЕО 1.1.6-1]</p> <p>аргументовано вносить зміни до конструкції чи конструктивних елементів виробу, змінює у разі потреби конструкційні матеріали [9 ТЕО 1.1.6-2]</p> <p>застосовує за потреби комп'ютерне середовище в процесі конструювання [9 ТЕО 1.1.6-3]</p> <p>характеризує новітні матеріали і техніки, визначає їх вартісні показники, обґрунтовуючи використання їх у проекті [9 ТЕО 3.1.2-1]</p> <p>аргументовано пояснює доцільність обраних матеріалів, раціональність їх використання у реалізації нових проектів [9 ТЕО 3.2.2-1]</p> <p>раціонально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію виробу відповідно до розрахованих витрат [9 ТЕО 3.1.3-2]</p>	<p>Добір необхідних матеріалів для об'єкта проектування</p> <p>Повторне використання матеріалів</p> <p>Екологічні ризики технічного прогресу і залишкового забруднення</p> <p>Розрахунок матеріальних витрат</p> <p>Технологія реалізації спроектованого освітнього продукту.</p> <p>Технологічна карта</p>	<p>опис технічної специфікації моделі освітнього продукту</p> <p>експериментування з конструкцією об'єкта проектування</p> <p>внесення змін у конструкцію об'єкта проектування за потреби</p> <p>обґрунтування добору матеріалів для виготовлення моделі освітнього продукту</p> <p>вивчення можливостей повторного використання матеріалів</p> <p>обговорення і прогнозування екологічних ризиків, ризиків впливу інноваційних технологій на здоров'я людини та навколишнє середовище</p> <p>розрахунок необхідної кількості матеріалів для реалізації освітнього продукту</p> <p>розробка технологічної карти, зокрема з використанням цифрових інструментів</p> <p>аналіз й оцінювання визначеної технологічної послідовності, вибраних технологічних операцій обробки матеріалів відповідно до їх властивостей і характеристик</p> <p>оформлення конструкторської документації для особистого портфоліо</p>
--	---	---

4	Тема 1.4. Як якісно реалізувати спроектований освітній продукт		
	<p>Характеризує види технологічних операцій, аргументовано добирає їх для виготовлення виробу [9 ТЕО 1.1.7-1]</p> <p>визначає послідовність технологічних операцій для виготовлення проєктованого виробу [9 ТЕО 1.1.7-2]</p> <p>обґрунтовує технологію виготовлення виробу, спираючись на принципи промислового дизайну [9 ТЕО 1.1.7-3]</p> <p>оцінює заплановану роботу, прогнозує ймовірні перешкоди [9 ТЕО 1.1.7-4]</p> <p>створює індивідуальний план технології виготовлення виробу, застосовуючи [у разі потреби] цифрові пристрої та графічні редактори [9 ТЕО 1.1.7-5]</p> <p>організовує і планує самостійно роботу з виготовлення проєктованого виробу за наперед визначеною послідовністю [9 ТЕО 1.2.1-1]</p> <p>читає з розумінням зміст технологічної документації і відтворює виріб [9 ТЕО 1.2.1-2]</p> <p>дбає про власне здоров'я і безпеку інших осіб під час налагодження та використання ручних і механізованих знарядь праці [9 ТЕО 1.2.1-3]</p> <p>доцільно використовує інструменти, пристосування, механізовані знаряддя праці; дотримується правил безпеки праці та санітарних норм [9 ТЕО 1.2.1-4]</p> <p>застосовує необхідні знання природничих наук у технологічній діяльності</p>	<p>Підготовлення матеріалів, інструментів і пристроїв для роботи</p> <p>вправи на оволодіння технологічними прийомами й операціями за інструкціями вчителя та відеоматеріалами</p> <p>дотримання правил безпечної праці під час виготовлення виробу</p> <p>дотримання визначених строків виконання технологічних операцій</p> <p>доцільне, безпечне використання і зберігання інструментів та пристроїв</p> <p>раціональне розмічання деталей виробу на матеріалі, зокрема за допомогою шаблонів, викройок, креслярських інструментів тощо</p> <p>виконання технологічних операцій виготовлення виробу у визначеній послідовності</p> <p>демонстрування акуратності, відповідальності, винахідливості та взаємодопомоги під час виконання робіт</p> <p>консультування однокласників з питань реалізації технології за потреби</p> <p>контроль та оцінювання процесу та якості виготовлення виробу</p> <p>удосконалення готового освітнього продукту [у разі потреби]</p>	

	<p>[9 ТЕО 1.2.2-1] виготовляє спроектований виріб згідно з індивідуальним планом, за потреби обґрунтовано вносить зміни в конструкцію об'єкта проектування на кресленнях, ескізах</p> <p>[9 ТЕО 1.2.2-2] розподіляє доцільно час на виконання кожної технологічної операції, індивідуального плану</p> <p>[9 ТЕО 1.2.3-1]</p>		фотографування готового виробу для особистого портфоліо
2	Тема 1.5. Як оцінити й презентувати результати проєкту		
	<p>Виявляє в роботі під час виготовлення виробу позитивні особистісні якості</p> <p>[9 ТЕО 1.2.5-1] співпрацює з іншими особами під час реалізації власного/спільного проєкту</p> <p>[9 ТЕО 1.2.5-2] бере участь у розподілі та виконанні обов'язків під час роботи над спільним проєктом</p> <p>[9 ТЕО 1.2.5-3] бере на себе відповідальність за власний чи спільний результат</p> <p>[9 ТЕО 1.2.5-4] за потреби допомагає іншим особам у виготовленні виробу</p> <p>[9 ТЕО 1.2.5-5] оцінює ефективність власного чи спільного процесу проєктно-технологічної діяльності через аналіз одержаних результатів, обговорення і аргументацію власної позиції</p> <p>[9 ТЕО 1.3.1-1] вносить обґрунтовані зміни до готового об'єкта проектування [у разі потреби]</p> <p>[9 ТЕО 1.3.1-2] здійснює рефлексію власної діяльності, зокрема, вказує на</p>	<p>Оцінювання якості готового освітнього продукту за вимогами дизайну та виробленими критеріями</p> <p>Експертна оцінка створеного освітнього продукту (вчителя, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, фахівців, інших осіб)</p> <p>Аналіз відгуків користувачів готового освітнього продукту</p> <p>Оцінювання і самооцінювання результатів проєктно-технологічної діяльності за матеріалами портфоліо</p> <p>Оцінювання індивідуального рівня сформованості проєктно-технологічної компетентності</p> <p>Форми і засоби презентації результатів проєктно-технологічної діяльності</p>	<p>Оцінювання якості готового освітнього продукту відповідно до визначених критеріїв та вимог</p> <p>аналіз та обґрунтування економічної й екологічної доцільності створеного освітнього продукту</p> <p>вивчення експертної оцінки готового освітнього продукту</p> <p>аналіз і виправлення допущених помилок</p> <p>упорядкування й аналіз матеріалів особистого портфоліо в зручній формі</p> <p>оцінювання ефективності організації власної діяльності за матеріалами портфоліо</p> <p>оцінювання набутого досвіду, індивідуального рівня проєктно-технологічної компетентності</p> <p>обґрунтування значущості результатів власної проєктно-технологічної діяльності</p>

<p>власні здібності, які дали змогу реалізувати проект [9 ТЕО 1.3.1-3]</p> <p>усвідомлено застосовує нові знання та вміння, набуті в проекті [9 ТЕО 1.3.1-4]</p> <p>вказує на недоліки у власних знаннях [уміннях] і визначає способи їх усунення [9 ТЕО 1.3.1-5]</p> <p>розрізняє та обирає форми і засоби презентації результатів проектно-технологічної діяльності [9 ТЕО 1.3.2-1]</p> <p>аналізує власний досвід роботи в проекті та обирає найкращі досягнення цієї діяльності для презентації [9 ТЕО 1.3.2-2]</p> <p>презентує та обговорює результати власної чи спільної проектно-технологічної діяльності [9 ТЕО 1.3.2-3]</p> <p>застосовує одну із стратегій, публічного виступу, долаючи ймовірне хвилювання [9 ТЕО 1.3.2-4]</p> <p>аналізує і оцінює доказовість і вагу аргументів у власних чи чужих твердженнях і судженнях [9 ТЕО 1.3.2-5]</p> <p>враховує у власній діяльності права інтелектуальної власності розробників, раціоналізаторів, винахідників, інших осіб, усвідомлює відповідальність за порушення цих прав [9 ТЕО 1.3.2-6]</p> <p>застосовує у разі потреби цифрові пристрої та інформаційне середовище для презентації і поширення результатів власної проектно-технологічної діяльності [9 ТЕО 1.3.2-7]</p>	<p>Презентація результатів проектно-технологічної діяльності</p> <p>Повага до власних результатів праці та інших осіб</p> <p>Реалізація освітнього продукту, поширення інформації про нього</p> <p>Реклама створеного освітнього продукту</p> <p>Вироблення подальших планів</p>	<p>обґрунтування наслідків власної діяльності для себе, оточуючих і навколишнього середовища</p> <p>добір форми та засобів презентації результатів проектно-технологічної діяльності</p> <p>створення презентації результатів проекту, зокрема з використанням цифрових засобів</p> <p>презентування результатів власної проектно-технологічної діяльності</p> <p>поширення інформації про створений освітній продукт, зокрема в цифрових середовищах</p> <p>виявлення поваги до своїх досягнень та досягнень інших осіб у власних судженнях</p> <p>пропонування шляхів підвищення продуктивності проектно-технологічної діяльності</p> <p>обговорення перспектив подальшої проектно-технологічної і професійної діяльності</p>
--	--	---

	<p>аналізує набутий досвід проектно-технологічної діяльності, зіставляє його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними намірами [9 ТЕО 1.3.3-1]</p> <p>обговорює з іншими особами способи підвищення результативності власної проектно-технологічної діяльності [9 ТЕО 1.3.3-2]</p> <p>використовує цифрові пристрої для рекламування і реалізації створених виробів в етностилі [9 ТЕО 2.2.1-5]</p>		
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ			
Розділ 1. ДИЗАЙН І ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ (продовження)			
10	Модуль II. Графічний дизайн*		
<u>Орієнтовний перелік об'єктів проектно-технологічної діяльності:</u>			
<p>листівки, плакати, фотоальбоми, артбуки, лепбуки, закладки для книжок, газети, буклети, марки, флаєри, колажі, рекламні щити, фірмові логотипи, упаковки, веб-сайти (макети, навігації, піктограми, шрифти тощо), банери, фрески тощо</p>			
<p><i>* Кожен обраний для вивчення модуль в межах першого розділу вивчається за його навчальними темами – 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5. Учитель може децю змінювати послідовність вивчення навчальних тем, їхній зміст та кількість навчальних годин на їх вивчення, залежно від особливостей змісту вибраного для вивчення модуля та ступеню складності вибраних об'єктів проектно-технологічної діяльності. Наприклад, під час вивчення модуля «Графічний дизайн», учитель може під час вивчення теми 1.3. «Як сконструювати майбутній освітній продукт» збільшити кількість н.г. на опанування основ креслення. Проте треба зберігати логіку виконання навчальних проєктів</i></p>			
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ			
Розділ 2. ДИЗАЙН У ПОБУТІ*			
<p><i>*Нагадаємо, програма дає змогу розподіляти чотири навчальні теми 2 розділу між трьома навчальними роками – 7, 8 і 9 класами. Порядок вивчення модулів 2 розділу, навчальних тем та їх змісту, а також кількість навчальних годин на їх вивчення вчитель визначає самостійно</i></p>			
<p><i>Тут вчитель зазначає той модуль, що вибраний ним спільно з учнями</i></p> <p>Відповідно до тематичного плану програми: Модуль I. Ландшафтний дизайн</p>			

Орієнтовний перелік об'єктів проєктно-технологічної діяльності:

проєктування парків, скверів, двориків, клумб, альпійських гірок, зон відпочинку, дитячих і спортивних майданчиків; створення предметів для ландшафту: годівничок, лавок, столиків, гойдалок, спортивного інвентаря, скульптурок, декору тощо

10	Тема 2.1. Як використовувати побутову техніку без заподіяння шкоди навколишньому середовищу			
	<table border="1"><tr><td data-bbox="245 461 683 2072"><p>Читає і застосовує інструкції, схеми з будови та принципу дії побутової техніки, визначає у їх змісті зайву інформацію [9 ТЕО 4.2.1-1]</p><p>знаходить приховану інформацію у змісті інструкцій, схем та ідентифікує її як корисну для практичного та безпечного використання побутової техніки [9 ТЕО 4.2.1-2]</p><p>застосовує побутову техніку для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо [9 ТЕО 4.2.2-1]</p><p>удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту за потреби [9 ТЕО 4.2.2-2]</p><p>здійснює безпечне самообслуговування у побуті [9 ТЕО 4.2.2-3]</p><p>із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва [9 ТЕО 3.2.1-1]</p><p>обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки [9 ТЕО 3.2.2-3]</p><p>розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі [9 ТЕО 4.2.2-4]</p><p>інтерпретує природничо-наукові знання у зв'язку із практичним використанням</p></td><td data-bbox="683 461 1043 2072"><p>2.1.1. З історії розвитку побутової техніки. Види побутової техніки. Класифікація побутової техніки за цільовим призначенням.</p><p>2.1.2. Технічні характеристики сучасної побутової техніки. Ощадне використання енергоресурсів під час роботи з побутовою технікою.</p><p>2.1.3. Ручні-, електроінструменти і програмне забезпечення ландшафтного дизайну.</p><p>2.1.4. Створення освітнього продукту для ландшафтного дизайну</p></td><td data-bbox="1043 461 1442 2072"><p>Дослідження і презентування інформації про види техніки, історію розвитку побутової техніки, світових й українських винахідників</p><p>презентування видів побутової техніки в межах обраного для вивчення модуля</p><p>оцінювання переваг і небезпек технічного прогресу для людини і навколишнього середовища</p><p>Оперування інформацією про побутову техніку за інструкціями/схемами (паперовими, електронними та відеоматеріалами)</p><p>застосування інструкцій, маркувальних знаків, застережень під час використання товарів</p><p>продукування ідей щодо використання вторинних ресурсів для створення нових продуктів</p><p>створення нових продуктів з використанням вторинних ресурсів за потреби та з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів</p><p>використання побутової техніки за її призначенням під час</p></td></tr></table>	<p>Читає і застосовує інструкції, схеми з будови та принципу дії побутової техніки, визначає у їх змісті зайву інформацію [9 ТЕО 4.2.1-1]</p> <p>знаходить приховану інформацію у змісті інструкцій, схем та ідентифікує її як корисну для практичного та безпечного використання побутової техніки [9 ТЕО 4.2.1-2]</p> <p>застосовує побутову техніку для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо [9 ТЕО 4.2.2-1]</p> <p>удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту за потреби [9 ТЕО 4.2.2-2]</p> <p>здійснює безпечне самообслуговування у побуті [9 ТЕО 4.2.2-3]</p> <p>із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва [9 ТЕО 3.2.1-1]</p> <p>обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки [9 ТЕО 3.2.2-3]</p> <p>розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі [9 ТЕО 4.2.2-4]</p> <p>інтерпретує природничо-наукові знання у зв'язку із практичним використанням</p>	<p>2.1.1. З історії розвитку побутової техніки. Види побутової техніки. Класифікація побутової техніки за цільовим призначенням.</p> <p>2.1.2. Технічні характеристики сучасної побутової техніки. Ощадне використання енергоресурсів під час роботи з побутовою технікою.</p> <p>2.1.3. Ручні-, електроінструменти і програмне забезпечення ландшафтного дизайну.</p> <p>2.1.4. Створення освітнього продукту для ландшафтного дизайну</p>	<p>Дослідження і презентування інформації про види техніки, історію розвитку побутової техніки, світових й українських винахідників</p> <p>презентування видів побутової техніки в межах обраного для вивчення модуля</p> <p>оцінювання переваг і небезпек технічного прогресу для людини і навколишнього середовища</p> <p>Оперування інформацією про побутову техніку за інструкціями/схемами (паперовими, електронними та відеоматеріалами)</p> <p>застосування інструкцій, маркувальних знаків, застережень під час використання товарів</p> <p>продукування ідей щодо використання вторинних ресурсів для створення нових продуктів</p> <p>створення нових продуктів з використанням вторинних ресурсів за потреби та з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів</p> <p>використання побутової техніки за її призначенням під час</p>
<p>Читає і застосовує інструкції, схеми з будови та принципу дії побутової техніки, визначає у їх змісті зайву інформацію [9 ТЕО 4.2.1-1]</p> <p>знаходить приховану інформацію у змісті інструкцій, схем та ідентифікує її як корисну для практичного та безпечного використання побутової техніки [9 ТЕО 4.2.1-2]</p> <p>застосовує побутову техніку для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо [9 ТЕО 4.2.2-1]</p> <p>удосконалює технічні пристрої або інші предмети побуту за потреби [9 ТЕО 4.2.2-2]</p> <p>здійснює безпечне самообслуговування у побуті [9 ТЕО 4.2.2-3]</p> <p>із застосуванням інформаційних джерел обґрунтовує доцільність відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва [9 ТЕО 3.2.1-1]</p> <p>обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки [9 ТЕО 3.2.2-3]</p> <p>розпізнає дезінформацію, маніпулювання, зокрема в рекламі [9 ТЕО 4.2.2-4]</p> <p>інтерпретує природничо-наукові знання у зв'язку із практичним використанням</p>	<p>2.1.1. З історії розвитку побутової техніки. Види побутової техніки. Класифікація побутової техніки за цільовим призначенням.</p> <p>2.1.2. Технічні характеристики сучасної побутової техніки. Ощадне використання енергоресурсів під час роботи з побутовою технікою.</p> <p>2.1.3. Ручні-, електроінструменти і програмне забезпечення ландшафтного дизайну.</p> <p>2.1.4. Створення освітнього продукту для ландшафтного дизайну</p>	<p>Дослідження і презентування інформації про види техніки, історію розвитку побутової техніки, світових й українських винахідників</p> <p>презентування видів побутової техніки в межах обраного для вивчення модуля</p> <p>оцінювання переваг і небезпек технічного прогресу для людини і навколишнього середовища</p> <p>Оперування інформацією про побутову техніку за інструкціями/схемами (паперовими, електронними та відеоматеріалами)</p> <p>застосування інструкцій, маркувальних знаків, застережень під час використання товарів</p> <p>продукування ідей щодо використання вторинних ресурсів для створення нових продуктів</p> <p>створення нових продуктів з використанням вторинних ресурсів за потреби та з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів</p> <p>використання побутової техніки за її призначенням під час</p>		

<p>побутової техніки, у тому числі із здатністю дбати про власну безпеку та безпеку інших осіб [9 ТЕО 4.2.2-5] ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань [9 ТЕО 4.2.3-1] характеризує різні види побутових пристроїв у зв'язку з ощадливим використанням природних ресурсів як провідного чинника збалансованого розвитку суспільства [9 ТЕО 4.2.3-2]</p>		<p>виконання практичних завдань ощадне використання побутової техніки під час догляду та виготовлення нових продуктів дотримання правил безпечної праці оцінювання споживацьких якостей, естетичного вигляду і корисності для здоров'я власноруч створених продуктів сортування відходів під час виконання практичних завдань у побуті</p>
<p>ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ</p>		
<p><i>Відповідно до орієнтовного тематичного плану, теми 2.2., 2.3, 2.4 учні вивчатимуть у 8 і 9 класах – у тому порядку, в якому визначить учитель</i></p>		

Особливості оцінювання результатів навчання за програмою

Чотири групи обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту, до яких належать *загальні, конкретні результати навчання та орієнтири для їх оцінювання*, розподілені за двома розділами програми.

1-ий обов'язковий результат навчання «Втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності» цілісно досягається в межах 1-го розділу програми.

4-ий обов'язковий результат навчання «Турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб» цілісно досягається в межах 2-го розділу програми.

2-ий «Творчо застосовує традиційні та сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва» і 3-ій «Ефективно використовує техніку та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому середовищу» обов'язкові результати навчання інтегровані в 1-ий і 2-ий розділи програми.

Навчальні теми та види навчальної діяльності основної частини програми відображають вимоги до груп обов'язкових результатів навчання, які учні досягають під час створення освітніх продуктів у межах обраних для вивчення модулів, тобто видів дизайну.

Отже, програма забезпечує системне досягнення та оцінювання всіх обов'язкових, загальних і конкретних результатів навчання з Державного стандарту. В центрі компетентісно орієнтованого навчання є кожен учень – його індивідуальний темп навчання, рівень сформованості ключових і предметної проектно-технологічної компетентностей, наскрізних для них умінь.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою *формульованого, поточного й підсумкового* оцінювання [5].

Мета формульованого оцінювання – покращити якість процесу навчання на основі відстеження динаміки навчального поступу учнів.

Мета поточного оцінювання – фіксувати в процесі навчання рівень досягнення результатів навчання за визначеними критеріями.

Мета підсумкового оцінювання – оцінити якість та розвиток досягнення результатів навчання на завершення певного етапу навчання – модуля, семестру, навчального року.

Формульоване оцінювання – якісне, фіксується у формі вербального оцінного судження (усно або письмово). Відбувається на основі орієнтирів для оцінювання з Державного стандарту, які трансформовані в перший стовпець основної частини МНП «Очікувані результати навчання».

Поточне оцінювання – кількісне, фіксується у формі бальної або рівневої оцінки на основі визначених критеріїв залежно від того, яку шкалу оцінювання затвердила педагогічна рада закладу освіти.

Підсумкове оцінювання – кількісне і якісне, фіксується у формі бальної або рівневої оцінки та оціночного судження, тобто відгуку вчителя про якість і розвиток результатів навчання учня. Відбувається на основі 4-х груп обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, зокрема з використанням цифрових засобів:

- ✓ усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- ✓ діалогічне навчання;
- ✓ спостереження;
- ✓ аналізу портфоліо;
- ✓ проєктно-технологічних завдань;
- ✓ практичних та лабораторно-практичних робіт;
- ✓ навчальних проєктів;
- ✓ самооцінювання, взаємооцінювання тощо.

Рекомендації щодо формульованого оцінювання очікуваних результатів навчання

Формульоване оцінювання відбувається в процесі навчання безперервно – на кожному занятті. Передбачає постійний збір інформації про навчання здобувачів освіти для адаптування процесу навчання до індивідуального рівня розвитку компетентностей учнів – вчасного надання вербальної (усної або письмової) інформації для покращення результатів навчання.

На основі моніторингу наявного освітнього досвіду учнів учитель добирає відповідний навчальний матеріал, дає змогу вибирати проєктно-технологічні завдання різного типу й рівня, об'єкти проєктно-технологічної діяльності тощо, тобто коригує прогрес у навчанні за індивідуальними траєкторіями.

Методика формульованого оцінювання реалізовується за структурою компетентнісно орієнтованого навчання технологій:

I. *Проектування цілей як очікуваних результатів навчання* (до 10% навчального часу).

1.1. Актуалізація – визначення наявного освітнього досвіду учнів / учениць.

1.2. Мотивація – обговорення цілей як очікуваних результатів навчання та ознайомлення або спільне розроблення критеріїв їх оцінювання.

Важливим інструментом формування оцінювання є діалогічне навчання, коли учні відповідають на запитання вчителя, ставлять свої запитання, навчаються формулювати власні думки, зрозумілі цілі, виявляти й аналізувати особистий освітній досвід, відстоювати або змінювати свої позиції на основі аргументів, приймати обґрунтовані рішення.

На етапах актуалізації і мотивації навчання доцільно залучати учнів до обговорення поставлених запитань, виявлення особистої позиції та її обґрунтування. У процесі обговорення вчитель актуалізує наявні знання, виявляє навчальний досвід учнів. Також оцінює їхні освітні потреби й можливості для розвитку навчальної мотивації, вибудовування індивідуальних траєкторій навчання. У такий спосіб налагоджується зворотний зв'язок в режимі реального часу – очно або онлайн, збирається потрібна інформація для коригування подальшого процесу навчання, подолання освітніх втрат, спричинених війною.

Для пошуку й обговорення відповідей на запитання у великих за кількістю класах доцільно об'єднувати здобувачів освіти в пари або групи.

Спільне обговорення запитань спрямовує учнів на активне навчання, формування первинного сприйняття навчального матеріалу, використання термінології модуля програми, аргументування своїх позицій, ідей, ставлень.

II. *Технологія досягнення очікуваних результатів навчання* (до 75% навчального часу).

Друга складова компетентісно орієнтованого навчання передбачає виконання системи компетентісно орієнтованих проектно-технологічних завдань – конструювання нових знань, умінь, ставлень і смислів, досягнення результатів навчання.

Учитель організовує навчальну діяльність через вибір проектно-технологічних завдань, а в своїх рішеннях щодо розподілу завдань керується зібраною інформацією під час першої складової компетентісно орієнтованого навчання.

Проектно-технологічні завдання містять інформаційно-дослідницькі завдання, завдання на проектування (художнє моделювання і технічне конструювання), технологічні, рефлексивно-оцінювальні та завдання щодо самозарадності.

Підставою для добору й розроблення проектно-технологічних завдань є очікувані результати навчання з МНП, які визначаються учителем під час календарно-тематичного планування та планування занять з технологій.

Проектно-технологічні завдання вчитель добирає з метою отримання об'єктивної інформації про рівень досягнення очікуваних результатів навчання. Завдання структуруються за таксономією освітніх цілей:

Перший рівень – завдання на уміння розпізнавати, відтворювати елементи змісту навчання.

Середній рівень – завдання на розуміння та застосування елементів змісту навчання.

Достатній рівень – завдання на застосування умінь аналізувати навчальну інформацію, виконувати практичні дії.

Високий рівень – завдання на аналіз, синтез, оцінювання, створення освітніх продуктів, виконання навчальних проєктів.

Виконання проєктно-технологічних завдань розвиває в учнів ключові й предметну компетентності, які дають змогу з достатнім ступенем самостійності виконувати власні навчальні проєкти.

Формувальне оцінювання відбувається під час вибору учнями типу й рівня складності завдань, спільного з учителем визначення критеріїв їх оцінювання. У такий спосіб учні чітко розуміють, що їм потрібно зробити для успішного досягнення очікуваних результатів навчання.

Під час виконання завдань учитель забезпечує зворотний зв'язок – консультує учнів (усно або письмово), організовує доброзичливе обговорення, само-, взаємо- й експертного оцінювання результатів виконаних завдань.

III. *Рефлексія результатів навчання* (до 15% навчального часу).

1). Самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання результатів навчання – освітніх продуктів та індивідуального рівня сформованості предметної проєктно-технологічної компетентності.

2). Презентування результатів навчання – вибір форми презентації, складання плану, поширення інформації про виконаний проєкт тощо.

Рефлексія охоплює порівняння й оцінку вихідних та кінцевих станів:

1. Об'єкта навчальної діяльності, тобто створеного освітнього продукту – оцінювання відповідності готового продукту наперед визначеним критеріям у дизайнерській і технічній специфікації проєкту.
2. Суб'єкта діяльності, тобто здобувача освіти – оцінювання особистого прогресу в набутті компетентностей.

Відповідно до вимог формувального оцінювання рефлексія здійснюється не лише на заключному етапі компетентісно орієнтованого навчання, але й на всіх інших його етапах, адже вчитель й учні постійно осмислюють й оцінюють те, що і як виконується на заняттях технологій за наперед визначеними критеріями.

Формувальному й поточному оцінюванню підлягають освітні продукти, що зокрема створені із використанням цифрових засобів навчання:

- ✓ сформульовані проєктні ідеї, цілі, гіпотези, закономірності;
- ✓ самостійно знайдені та презентовані факти;
- ✓ результати виконаних проєктно-технологічних завдань;
- ✓ результати дослідницьких, практичних, лабораторно-практичних робіт;
- ✓ результати мінімаркетингових досліджень;
- ✓ розроблені моделі об'єктів проєктно-технологічної діяльності;
- ✓ розроблені конструкції об'єктів проєктно-технологічної діяльності (ескізи, кресленики);

- ✓ розроблені технологічні карти, інструкції;
- ✓ результати виконання запланованих технологічних операцій;
- ✓ готові освітні продукти – проекти, вироби, послуги;
- ✓ матеріали портфоліо (дизайнерська, конструкторська, технологічна документація);
- ✓ презентації робіт тощо.

Створені в навчальній діяльності освітні продукти дають змогу якісно здійснити підсумкове оцінювання, оцінити внутрішні особистісні зміни й здобутки кожного учня, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей.

Рекомендації щодо підсумкового оцінювання обов'язкових результатів навчання

Підсумкове оцінювання відбувається на завершення вивчення кожного модуля навчальної програми та кожного семестру навчального року.

Підсумкові оцінки, що визначені за результатами вивчення кожного модуля, є однією з підстав для визначення семестрової і річної оцінки.

Кількість підсумкових робіт та час їхнього проведення вчитель встановлює самостійно, з урахуванням кількості модулів та складності об'єктів проектно-технологічної діяльності, вибраних для вивчення в навчальному році.

Підсумкове оцінювання кожного модуля програми може охоплювати кілька груп результатів, визначених у Державному стандарті, залежно від специфіки його змісту.

На кожному підсумковому етапі компетентісно орієнтованого навчання технологій вчителю необхідно:

- визначити, чи відповідають досягнуті учнем результати навчання очікуваним результатам МНП;
- оцінити рівень досягнення очікуваних результатів навчання кожним учнем у бальній або рівневій оцінці, залежно від того, який тип оцінювання затвердила педагогічна рада закладу освіти;
- сформулювати оціночне судження – усно або письмово для встановлення зворотного зв'язку з кожним учнем, батьками;
- проаналізувати прогрес у досягненні результатів навчання;
- спрогнозувати навчальні цілі на наступний етап навчання.

За навчальний рік підсумкове оцінювання не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі оцінок за вивчені модулі програми та підсумкових оцінок за I та II семестри. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року.

Підсумкове оцінювання за модулями програми здійснюється на основі результатів навчання, які здобуті під час виконання навчальних проєктів та/або інших освітніх продуктів, які можуть охоплювати один, два, три або всі чотири групи обов'язкових результатів навчання з стандарту.

У першому розділі програми передбачено тему 1.5. «Як оцінити і презентувати результати проєкту», яка дає змогу якісно здійснити підсумкове

оцінювання і самооцінювання результатів навчального проєкту за критеріями, визначеними в «Персональному бланку досягнень у виконанні проєкту» (*додаток 1*).

Спочатку учні здійснюють самооцінювання за критеріями «Персонального бланку досягнень у виконанні проєкту», які визначають рівень досягнутих результатів навчання. Після самооцінювання учнів учитель здійснює експертне оцінювання за цими ж критеріями та надає коментарі в усній або письмовій формі (паперовій/електронній). У такий спосіб забезпечується зворотний зв'язок, який дає змогу відстежувати прогрес кожного учня в навчанні технологій.

Підсумкове оцінювання на завершення кожного семестру здійснюють за чотирма групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання в додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» № 1093 від 02.08.2024 р. [5, с. 39].

Критерії оцінювання чотирьох обов'язкових результатів навчання, що визначені в *додатку 2* навчальної програми, охоплюють загальні результати навчання з Державного стандарту, які є наскрізними критеріями оцінювання для базової середньої освіти (5–9 кл.).

Підсумкове оцінювання набуває формувальної функції, якщо відбувається на критеріальній основі та встановленні зворотного зв'язку з учнем щодо його обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту [2, с. 116].

Для здійснення підсумкового оцінювання на критеріальній основі доцільно на початку навчального року ознайомити учнів та їхніх батьків з критеріями, за якими буде оцінюватися результати навчання (*додаток 1 і 2*). Це сприятиме розвитку навчальної мотивації, піднесенню престижу вчителя і предмета «Технології». І учні і батьки будуть розуміти кінцеву мету навчання технологій, що відображається в критеріях оцінювання.

Доцільно провести вступне діагностування рівня досягнення результатів навчання учнів за тими критеріями оцінювання, за якими буде оцінюватися рівень досягнення результатів навчання на завершення модуля програми, семестру (*додаток 1 і 2*).

Підсумкова оцінка є конфіденційною інформацією, доступною учням і їхнім батькам

У **Свідоцтві досягнень** виставляють семестрові оцінки за групами обов'язкових результатів навчання, використовуючи 12-бальну систему, визначену законодавством. На підставі оцінок за групами результатів навчання виставляють загальну оцінку за семестр з навчального предмета «Технології».

Міністерство освіти і науки України пропонує у Свідоцтві досягнень виставляти оцінки за трьома групами обов'язкових результатів навчання в межах технологічної освітньої галузі Державного стандарту, не пояснюючи таке рішення [5, с. 56].

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня/учениці 7 класу

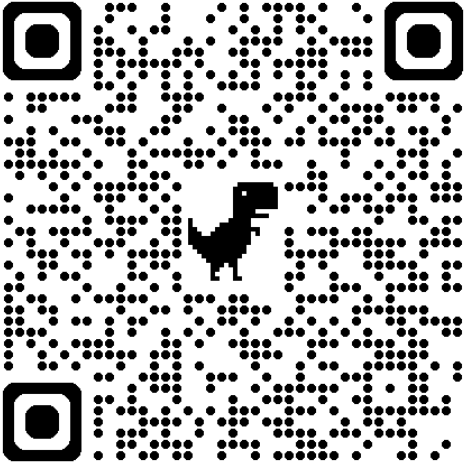
2024/2025 навчальний рік

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			І с	ІІ с	За рік
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
Навчальний предмет «Технології»	Загальна оцінка				
	За групами результатів	1. Проектує та виготовляє вироби			
		2. Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		3. Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			

Проте, заклад освіти може узгодити галузеві критерії технологічної освітньої галузі в додатку 2 наказу № 1093 МОН [5, с. 39] з критеріями у Свідоцтві досягнень, додавши до нього третій обов'язковий результат навчання з Державного стандарту – «Ефективно використовує техніку та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому середовищу».

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Технологія критеріального підсумкового оцінювання результатів навчання за модулями програми та за кожен семестр розташована в додатках 1 і 2, розроблена у формі електронної таблиці Excel, що дає змогу робити розрахунки автоматично. Завантажити файл тут:

Посилання	QR-код
https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diQoq6DKmh8evBJ6Yi1Gg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284	

Додаток 1. Фрагмент персонального бланку досягнень у виконанні проєкту*

Персональний бланк досягнень у виконанні проєкту					
Проект					
Учень/учениця					
Учитель/вчителька					
I. Проєктування виробу					
Критерії	Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
I. Формулю задум – формулюю проблемну ситуацію, тему й мету проєкту, обираю об'єкт проєктно-технологічної діяльності		Розумію проблемну ситуацію і мету проєкту, яку сформулював для мене вчитель. Мені байдуже, який об'єкт я проєктуватиму і виготовлятиму	Формулюю проблемну ситуацію, тему й мету проєкту з допомогою вчителя. Керуюся порадами вчителя у виборі об'єкта проєктно-технологічної діяльності	Аналізую проблемні ситуації, формулюю проблему, тему й мету проєкту. Дослухаюся до пропозицій інших. Проявляю власні інтереси у виборі об'єкта проєктно-технологічної діяльності	Досліджую і формулюю проблемну ситуацію, тему й мету проєкту. Прогнозую наслідки розв'язання проблемної ситуації. Вникаю у пропозиції інших, приймаю рішення щодо вибору об'єкта проєктно-технологічної діяльності
Оцінка учня/учениці					
Оцінка вчителя/вчительки					
II. Моделюю об'єкт проєктування – генерую проєктні ідеї, відображаю їх у малюнку		Відтворюю на папері малюнок об'єкта проєктування лише за зразком	Розробляю модель майбутнього виробу лише з допомогою вчителя	Продукую проєктні ідеї в кольоровому малюнку відповідно до наперед розроблених критеріїв	Застосовую творчі методи моделювання. Обґрунтовую доцільність розробленої моделі відповідно до наперед

* Усі опції критеріально-оцінної технології розташовані внизу електронної таблиці Excel
<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diOoq6DKmh8evBJ6Yi1Gg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284>)

Додаток 2. Фрагменти бланків підсумкового оцінювання чотирьох обов'язкових результатів навчання*

I семестр

Назва навчального закладу "Вінницький ліцей №23"		Оцінювання обов'язкових результатів навчання																7-Б Інтелект України																			
Класний керівник Учитель		Оцінювання обов'язкових результатів навчання																Рівні досягнення результатів навчання																			
Когут Тетяна Петрівна Луп'як Дмитро Миколайович		Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]				Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]				Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]				Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]				I семестр																			
Критерії оцінювання		Проектне вироб [ТЕО 1.1]		Виготовляє проєктований виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]		Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]		Підсумкова оцінка		Ідентифікує види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]		Підсумкова оцінка		Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]		Ощадно використовує матеріали [ТЕО 3.2]		Підсумкова оцінка		Організовує власну діяльність у побуті [ТЕО 4.1]		Вирішує практичні завдання в побуті [ТЕО 4.2]		Підсумкова оцінка											
№ з.п.	Прізвище та ім'я учня	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В				
1																																					

II семестр і річна

Назва навчального закладу "Вінницький ліцей №23"		Класний керівник																7-Б																			
Класний керівник		Когуть Тетяна Петрівна																Інтелект України																			
Учитель		Луг'як Дмитро Миколайович																Рівні досягнення результатів навчання																			
Групи результатів оцінювання		Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]				Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]				Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]				Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]				II семестр		РІЧНА																	
Критерії оцінювання		Проектне виріб [ТЕО 1.1]				Виготовляє просторовий виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]				Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]				Підсумкова оцінка				Підсумкова оцінка		Підсумкова оцінка																	
Список учнів/учениць		Відтворює види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]				Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]				Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]				Оцінює використання матеріалів [ТЕО 3.2]				Підсумкова оцінка				Підсумкова оцінка		Підсумкова оцінка													
№ з.п.		Прізвище та ім'я учня				П				С				Д				В				Початковий (1-3 бали)		Середній (4-6 бали)		Достатній (7-9 бали)		Високий (10-12 бали)		Початковий (1-3 бали)		Середній (4-6 бали)		Достатній (7-9 бали)		Високий (10-12 бали)	
1																																					
2																																					
3																																					
4																																					

Бланк оцінювання 1-го обов'язкового результату навчання

Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]					
Рівні		П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії		П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Проектне виріб [ТЕО 1.1]		Уривчастими фразами формулює свої думки, неохоче працює в групі. Виконує завдання з проєктування об'єкта праці за зразком та під керівництвом учителя	Застосовує у проєктуванні інформацію, отриману від учителя. Співпрацює в групі, виконує проєктні завдання під контролем учителя	Аналізує потрібну інформацію з різних джерел, використовує її для реалізації власного проєктного задуму. Конструктивно співпрацює в групі, вчасно виконує спільно поставлені проєктні завдання	Оцінює та застосовує самостійно знайдену інформацію для реалізації проєктного задуму за визначеними критеріями. Прогнозує наслідки проєктного задуму. Організовує роботу в групі, аргументовано реалізовує власні ідеї
Оцінка					
Виготовляє проєктований виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]		Виконує технологічні операції під контролем вчителя. Не враховує раціональне розміщення деталей виробу на матеріалі	Виконує технологічні операції, допускаючи значні помилки. У розміщенні деталей виробу на матеріалі допускає помилки	Виконує технологічні операції, допускаючи незначні помилки. Раціонально розміщає деталі виробу на матеріалі	Виконує якісно технологічні операції, удосконалює технологію, допомагає однокласникам. Раціонально розміщає деталі виробу на матеріалі, творчо добирає способи розміщення
Оцінка					
Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]		Матеріали для портфолію не збирає. Оцінює власні результати навчання необ'єктивно, відмовляється презентувати результати проєкту	Матеріали портфолію зібрані не за всіма етапами проєкту. Оцінює і презентує власні результати навчання усно і з допомогою вчителя	Аналізує й упорядковує матеріали особистого портфолію самостійно. Оцінює і презентує результати навчання у зручний спосіб з використанням цифрових пристроїв	Аналізує й оцінює ефективність упорядкованих матеріалів портфолію. Презентує результати навчання, активно взаємодіючи з іншими, зокрема в цифрових середовищах
Оцінка					
Підсумкова оцінка					

Бланк оцінювання 2-го обов'язкового результату навчання

A	B	C	D	E
Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
Ідентифікує види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]	Розпізнає та частково відтворює інформацію про види ДУМ, отриману від учителя	Розрізняє та обговорює ознаки ДУМ на основі джерел інформації, запропонованих учителем	Ідентифікує ознаки ДУМ свого етнографічного регіону. Поширює опрацьовану інформацію про ДУМ та етностиль, зокрема в цифровому середовищі	Аналізує та оцінює інформацію про ДУМ, ідентифікує себе носієм української культури. Створює та поширює презентацію про ДУМ в реальному і цифровому середовищах
<i>Оцінка</i>				
Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]	Застосовує технології ДУМ під керівництвом та з допомогою вчителя. Ігнорує правила роботи в групі	Застосовує технології ДУМ за готовими зразками, інструкціями з допомогою учителя. Виконує завдання групи, відповідно до розподілених обов'язків	Застосовує технології ДУМ у створенні продуктів з елементами власних ідей і розробок та з використанням цифрових пристроїв. Визначає завдання в груповій роботі, конструктивно співпрацює з іншими	Продуктує творчі ідеї у застосуванні технологій ДУМ для створення продуктів в етностилі. Конструктивно й толерантно взаємодіє у групі, прогнозує можливі наслідки застосування технологій ДУМ
<i>Оцінка</i>				
<i>Підсумкова оцінка</i>				

Бланк оцінювання 3-го обов'язкового результату навчання

A	B	C	D	E
Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]	Відтворює інформацію про екологічні ризики, доцільність використання екологічних матеріалів у реалізації нових проєктів з допомогою вчителя	Відтворює надану інформацію про екологічні ризики. Пояснює доцільність використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів, у реалізації нових проєктів	Аналізує, обговорює та презентує інформацію про екологічні ризики, співпрацюючи з іншими. Доводить переваги використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів	Аргументовано продуктує ідеї щодо зниження екологічних ризиків для покращення життя та конструктивно обговорює їх з іншими. Оцінює вичерпність природних ресурсів та переваги використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів
<i>Оцінка</i>				
Ощадно використовує матеріали [ТЕО 3.2]	Виготовляє вироби, неощадно використовуючи матеріали. Відтворює інформацію про способи мінімізації утворення відходів	Ощадно застосовує технології обробки матеріалів під керівництвом учителя. Пояснює інформацію про способи мінімізації утворення відходів	Створює вироби з урахуванням екологічних властивостей матеріалів, зокрема й вторинних. Пропонує способи мінімізації утворення відходів, розв'язання проблем їх утилізації	Самостійно визначає способи ощадного використання матеріалів, їх екологічних властивостей під час створення виробів. Раціонально замінює конструкцію, матеріали. Обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки
<i>Оцінка</i>				
<i>Підсумкова оцінка</i>				

Бланк оцінювання 4-го обов'язкового результату навчання*

	A	B	C	D	E
1					
2	Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]				
3	Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
4	Критерії				
5	Організовує власну діяльність у побуті [ТЕО 4.1]	Розпізнає існуючі потреби в побуті за допомогою вчителя, уникає спілкування щодо організації їх практичного вирішення	Визначає та організовує вирішення наявних потреб за вказівкою і контролем учителя, підтримує спілкування з іншими	Аналізує значущість спільно виявлених потреб для покращення побуту та організовує власну діяльність щодо їх вирішення, активно співпрацюючи з іншими	Підприємливо визначає та обґрунтовує значущість наявних потреб, продукує ідеї, організовує і планує виконання робіт у партнерській взаємодії з іншими
6					
7	Оцінка				
8	Вирішує практичні завдання в побуті [ТЕО 4.2]	Виконує частину практичних робіт у побуті за зразком і допомогою дорослих, припускається помилок. Розпізнає види побутової техніки за її призначенням	Виконує практичні роботи в побуті з допомогою дорослих. Пояснює призначення та алгоритм використання побутової техніки для виконання практичних завдань	Виконує практичні роботи в побуті самостійно. Порівнює технічні характеристики побутової техніки для правильного її вибору. Застосовує побутову техніку для виконання практичних завдань	Виконує практичні роботи в побуті з елементами творчості. Оцінює ефективність роботи різної побутової техніки, обґрунтовує її вибір для самостійного виконання практичних завдань
9	Оцінка				
10	Підсумкова оцінка				
11					
12					

* Усі опції критеріально-оцінної технології розташовані внизу електронної таблиці Excel

(<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diQoq6DKmh8evBJ6Yi1Gg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284>)

Використані джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Оприлюднено на сайті Кабінету Міністрів.

2. Мачача Т. С. Формувальне оцінювання як основа структурування підручників «Технології» для базової середньої освіти. *Проблеми сучасного підручника* (32). 2024. С. 105–121.

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741730/1/%D0%9C%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_document-15.pdf

3. Модельна навчальна програма. Технології. 5–6 кл. (2021) / Кільдеров Д., Мачача Т., Юрженко В., Луп'як Д. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736581/1/Tekhnol.5-6-kl.Kilderov.ta.in.14.07.pdf>

4. Модельна навчальна програма. Технології. 7–9 кл. (2023) / Мачача Т. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736583/1/Tekhnolohiyi.7-9.kl.Machacha.14.08.2023.pdf>

5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» № 1093 від 02.08.2024 р. https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia?fbclid=IwY2xjawEhNsRleHRuA2FlbQIxMAABHRfBxPaC6FzgccAGmcLkIGKKzt1lBg8VWaeGAvfHStc8F-1356ljuSDVw_aem_9KBtR1ObSw5cZE0yCIFHCg

6. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти. Затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024. № 1120. <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>